

Scénář – Radka Samuel

Radka Samuel nemohla v Československu spoustu věcí. Studovat, co by chtěla, cestovat, kam by chtěla, pracovat ve škole, kde by se jí líbilo, a oblékat se podle svého.

R05_0003

„...Asi jsem se nějak vymykala.“

30:43.422 – 30:47.073 4“

říká o sobě jako o učitelce. Podle babičky své žákyně Milady Soukupové nesplňovala požadavky socialistické učitelky a byla za trest přerazena na jinou základní školu.

„No a jeli jsme do Jugoslávie s potápěčema a tam jsem našla tenhle zub, takže můj muž mi z toho udělal náušnici „

31:04.083 – 31:14.567 10“

„ .. samozřejmě jsem si taky opatřila řetízek okolo kotníku.“

31:25.283 – 31:30.113 5“

„Takže jsem nosila nalakovaný nehty, buď na modro, nebo na zeleno, nebo na hnědo.“

31:47.227 – 31:53.856 6“

Narodila se v roce 1955 jako Radomila Pytlíková v Mariánských lázních, ale do 6. třídy už nastoupila v Plzni. V srpnu 1968 chodila s tátou k plzeňskému rozhlasu. Místo vysněné veteriny šla kvůli kádrovému posudku studovat na Pedagogickou fakultu ZČU ne zrovna oblíbený obor ruština – němčina. V roce 1983 ji vyslychali v plzeňské věznici, protože její bratr emigroval do USA.

Když v roce 1986 dostali s manželem povolení vycestovat na dovolenou do západní Evropy a vraceli se zpátky domů, měli toho dost.

R05_0004

„, tak vlastně tu poslední noc, už jsme byli ze všeho takový jako znechucený, jak ty lidi jinde si žijou prostě svobodně a my tady sešněrovaný.“

7:42–7:52.879 10“

„A tam jsme se prostě rozhodli, že odejdeme.“

8:15.602 – 8:18.854 3“

S tou myšlenkou žili celý rok. V cestovní kanceláři Autoturist si za 20 tisíc korun koupili zájezd do Gradacu v Jugoslávii.

„Takže 5. ledna, si umíte představit, jaký bylo asi počasí 5. ledna, jsme si stoupli V 10 hodin večer do fronty byli jsme čtvrtý. A od 10 hodin večer jsme tam stáli až do 9 hodin rána v té frontě na ten zájezd.“

12:32.838 - 12:57.486 25“

Na začátku léta odjela celá rodina autem do Jugoslávie. Peníze navíc a důležité dokumenty ukryli v polstrování dveří auta a jinak se sbalili jako na dovolenou.

„A v Bělehradu jsme šli na United Nation organization a tam jsme požádali o politický azyl.“

16:51.487–17:00.113 9“

„a oni nám teda řekli, že jo, že nám ten azyl dají“

18:36.177 –18:41.933 5“

a v pondělí jsme se přesunuli. do lágru, který se jmenoval Tisíc ruža a byl to kousíček za Bělehradem. No a tam jsme byli jako s ostatníma emigrantama.“

18:46.149 –18:59.258 13“

„to byly takové jako baráčky přízemní, kde jsme měli jeden pokoj se sprchou.“

19:06–19:15.704 9“

Radka Samuel si pro emigraci vybrala Spojené státy, které ji i její rodinu přijaly. V úterý 29. září 1987 odletěli tedy z Bělehradu přes New York do LA. První práci získala ve fast foodu Subway a postupně se vypracovala až k vlastní logistické firmě.

„... za celých těch 38 let jsem se nikdy nesetkala, opravdu nikdy, že by se mi někdo posmíval, že třeba nemluvím dobře, nebo že někdy nerozumím, nebo že na něco se musím třeba ptát, já nevím, třikrát. V životě se mi to nestalo.“

49:48–50:03 15“

Do Československa se po Sametové revoluci natrvalo nevrátila, již měla svůj život v Los Angeles. Poprvé se sem podívala až v roce 1995, kdy už měla americké občanství. Od té doby ale do Plzně pravidelně jezdí, navštěvuje rodinu, přátele, bývalé kolegy i žáky.

A co by (Radka Samuel) vzkázala mladým lidem?

R05_0005

„žijete v hrozně hezký době. Máte se velice dobře, ale to nemyslím jako finančně. To myslím, že opravdu máte tu svobodu toho nejenom jako cestování, ale tu svobodu třeba toho studia.“

6:15.196 – 6:36.091 11“

„Máte opravdu tu svobodu té volby.“

7:14.781 –7:17.088 3“

Nahrávky cca 2:08 min

Čtený text cca 2:05 min